

INNEHÅLL:

BESLUT "NATURRESERVAT REALSBO": 1996-09-30
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT REALSBO": 1996-09-30
REGISTRUPPGIFTER "NATURRESERVAT REALSBO"

*****

LÄNSSTYRELSEN I DALARNA
Miljövårdsenheten

BESLUT: 1996-09-30
DNR: 231-5999-96 (2083)

BILDANDET AV NATURRESERVATET REALSBO DOMÄNRESERVAT I
HEDEMORA KOMMUN

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets benämning: Real sbo domänreservat
Objektnummer:
Kommun: Hedemora
Registreringsområde: Garpenbergs socken
Lägesbeskrivning: Ca 10 km väster om Horndal
Ekonomiska kartan 12G 6e
Gräns: Reservatets gräns är markerad med
punktstreckad linje på bifogad
karta, bilaga 2
Fastigheter: Toppmossberget 1:16
Markägare: Assi Domän AB
Area: 20 ha
Därav landarea: 20 ha
Naturtyper: Lövskog 17 ha.
Barrskog 3 ha
Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen

BESKRIVNING AV RESERVATET

Realsbo ligger ca 10 km väster om Horndal i Hedemora kommun. Området är ett lövskogsområde på översilningsmarker beläget i en skyddad sydvästsluttning. Det var tidigare en ljus hagmark som hölls öppen av betande kreatur. När betet upphörde växte hagen igen till en lövskogslund trots återkommande röjningar.

Vegetationen består av lövskog där trädskiktet utgörs av ask, asp och björk. Föryngringen av ask är god tack vare det gynnsamma läget och de goda markbetingelserna. Askbeståndet i Realsbo utgör ett av de få, små, sammanhängande bestånd som finns i länet. Buskskiktet utgörs av rönn, hägg, brakved och hassel.

Död ved finns framför allt i form av torrakor och högstubbar av lövträd.

De tre bäckar som finns i området har skurit ut raviner i landskapet där de rinner fram.

ÄRENDETS BEREDNING

Området avsattes 1987 som domänreservat. I samband med Domänverkets bolagisering 1992 gjorde länsstyrelsen på uppdrag av Naturvårdsverket en bedömning av vilka domänreservat i länet som har sådana särskilda naturvärden att de bör ges långsiktigt skydd som naturreservat. Realsbo hör till de områden länsstyrelsen valde ut.

Naturvårdsverket och Assi Domän AB slöt 1995 ett avtal om na-

turreservatsbildning av ett antal särskilt värdefulla domänreservat i landet. Realsbo är ett av de områden som omfattas av avtalet.

Detta beslut har fattats i enlighet med villkoren i avtalet mellan Assi Domän och efter samråd med Hedemora kommun enligt 43 § naturvårdslagen.

Statens naturvårdsverk och naturskyddsföreningen har tillstyrkt reservatsbildningen.

GRUND FÖR BESLUTET

Realsbo är ett värdefullt lövskogsområde med stort inslag av ädellövträd. Området är översilningsmark med goda betingelser för växtligheten. Det har på grund av sina kvaliteter varit skyddat som domänreservat och anses så värdefullt att det bör ges lagstadgat skydd i form av naturreservat.

Området är värdefullt som framtida referensområde för forskning inom botanik, zoologi och ekologi.

LÄNSSTYRELSEN BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen det område som avgränsats med innerkanten av punktstreckad linje på bifogad beslutskarta, bilaga 2, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484, ändrad 1991:1165) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsuppgifter skall gälla beträffande naturreservatet.

ÄNDAMÅLET MED NATURRESERVATET

Ändamålet med reservatet skall vara att skydda ett lundartat lövskogsområde samt en naturskogsartad granskog med dess flora och fauna och naturliga successioner. Ändamålet är även att - inom ramen för detta mål - ge möjlighet till naturupplevelse och vetenskaplig forskning i orörd natur.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 8 § NATURVÅRDSLAGEN OM INSKRÄNKNINGAR I RÄTTEN ATT FÖRFOGA ÖVER FASTIGHETER I NOM RESERVATET

Utöver vad som gäller i övrigt är det förbjudet att

- 1 borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa eller dämna,
- 2 anlägga mark- eller luftledning,
- 3 inplantera för området främmande växt- eller djurart,
- 4 skada växande eller döda - stående eller i kullfallna - träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, lavar och vedsvampar,
- 5 framföra motordrivna fordon i terrängen. Undantag skall gälla vid uttransport av älg under förutsättning att endast lättare dragfordon med lågt marktryck används, t. ex. järnhäst eller fyrhjuling,
- 6 skogsgödsla eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
- 7 avverka eller utföra annan skogsvårdande åtgärd,
- 8 uppföra byggnad eller anläggning,
- 9 jäga annat än älg, rådjur, hare och räv.

Utän Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

10 sprida ut kalk i vatten eller på land.

Föreskrifterna utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet.

Punkterna A4 och A6 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen samt skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej skall gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet, skall frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

B FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSLAGEN OM SKYLDIGHET ATT TÅLA VISSA INTRÄNG

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av bifogad skötselplan.

C FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄNHETEN HAR ATT IAKTTA INOM RESERVATET

Utöver vad som gäller i övrigt är det förbjudet att

- 1 göra åverkan på mark eller geologiska naturföremål,
- 2 skada växande eller döda - stående eller i kullfallna - träd och buskar, plocka eller gräva upp örter, mossor, lavar och vedsvampar,
- 3 elda,
- 4 fånga eller insamla djur,
- 5 inplantera för området främmande växt- eller djurart,
- 6 framföra motordrivet fordon i terrängen. Körning får ske i samband med räddningsverksamhet,
- 7 störa djurlivet t.ex. genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 meter,
- 8 medföra okopplad hund.

D FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSFÖRORDNINGEN RÖRANDE NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN AV RESERVATET

- 1 Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen m.m. som framgår av bifogad skötselplan.
- 2 Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen i Kopparbergs län.

ÖVRIGT

Detta beslut träder i kraft den 25 november 1996 eller, i det fall beslutet överklagas, den senare tidpunkt när beslutet vinner laga kraft.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, blankett 2:1.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Gunnar Björk jämte ledamöterna Ann-Christine Dåderman, Peter Hultqvist, Kenneth Johansson, Åke Johansson, Margareta Jonback, Eva Kungsmark, Elisabeth Linden Brandt, Bengt Nylund, Lennart Säredeus, Nicke Welin-Berger, Birgitta Örjas. Tjänstgörande suppleant var Gunnar Barke, Lars-Ove Hagberg och Sally Skog.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Leif Svensson, rättsenhetschef Inger Eriksson, miljöförvaldsdirektör Stig Åke Svensson, och ekolog Susanne Peterson, den sistnämnde föredragande.

Gunnar Björk

Susanne Peterson

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar, blankett 2:1

*****

LÄNSSTYRELSEN   SKÖTSELPLAN
KÖPPARBERGS LÄN
Miljöförvaldsenheten

SKÖTSELPLAN FÖR REALSBO DOMÄNRESERVATET

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- I   ALLMÄN BESKRIVNING
- 1   ADMINISTRATIVA DATA
- 2   GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER
- 3   ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN
  - 3.1   Naturförhållanden
  - 3.2   Nuvarande markanvändning
  - 3.3   Tillgänglighet
  - 3.4   Slitage- och störningskänslighet
  - 3.5   Anordningar för friluftslivet
  - 3.6   Källuppgifter
- II   PLANDEL
- 1   DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN
  - 1.1   Övergripande mål
  - 1.2   Generella riktlinjer och åtgärder
    - 1.2.1   Hävd av skogsområde
    - 1.2.2   Jakt
    - 1.2.3   Skogsbrand
    - 1.2.4   Utmärkning av reservatets gränser
  - 2   ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRI LUFTSLIV
    - 2.1   Övergripande mål
    - 2.2   Riktlinjer och åtgärder
      - 2.2.1   Information
      - 2.2.2   Parkeringsplatser
      - 2.2.3   Vandringleder och övriga anläggningar
  - 3   TILLSYN
  - 4   FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Skötselkarta

I ALLMÄN BESKRIVNING

1 ADMINISTRATIVA DATA
(Se registeruppgifter)

2 GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER
(Se reservatsbeslutet)

3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Realsbo ligger ca 10 km väster om Horndal i Hedemora kommun. Området är ett lövskogsområde på översilningsmarker beläget i en skyddad sydvästsluttning. Det var tidigare en ljus hagmark som hölls öppen av betande kreatur. När betet upphörde växte hagen igen till en lövskogslund trots återkommande röjningar.

Vegetationen består av lövskog där trädskiktet utgörs av ask, asp och björk. Föryngringen av ask är god tack vare det gynnsamma läget och de goda markbetingelserna. Askbeståndet i Realsbo utgör ett av de få, små, sammanhängande bestånd som finns i länet. Buskskiktet utgörs av rönn, hägg, brakved och hassel.

Död ved finns framför allt i form av torrakor och högstubar av lövträd.

De tre bäckar som finns i området har skurit ut raviner i landskapet där de rinner fram.

3.2 Nuvarande markanvändning

Jakt och rörligt friluftsliv är de enda formerna av markanvändning som förekommer i området.

3.3 Tillgänglighet

Realsbo ligger lättillgängligt mellan Hedemora och Horndal. Från vägen mellan Brattfors, söder om Garpenbergs gård, och Horndal leder Realsbovägen ca 2 kilometer till Realsbo.

3.4 Anordningar för friluftslivet

En vandringsled sträcker sig mellan Realsbo och det närliggande naturreservatet Hässlen. Leden går utanför reservatsgränsen i nordväst. Dessutom finns ytterligare en led som sträcker sig genom reservatet och vidare till en utsiktsplats öster om reservatet.

3.5 Slitage- och störningskänslighet

En överföring av området från domänreservat till naturreservat kommer troligtvis inte att innebära ett högre besökstryck i området. Ur slitagesynpunkt föreligger i dagsläget inga behov av restriktioner för besökare utöver de allmänna restriktioner som finns under C i beslutet.

3.6 Källuppgifter

Lundquist, R: Inventering av områden viktiga för den biologiska mångfalden i skogarna i norra Hedemora kommun.

Översiktlig naturvårdsinventering för Hedemora kommun. Länsstyrelsen 1975:3.

Naturvårdsprogram för Kopparbergs län. Länsstyrelsen 1988:1.

II PLANDEL

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med reservatets skötsel skall vara

att bevara en lundartad lövskog och en naturskogsartad granskog.

1.2 Generella riktlinjer

1.2.1 Hävd av skogsområdet

Realsbo består av i huvudsak två biotoper. I den östra delen av området finns en liten, naturskogsartad granskog medan resten av reservatet utgörs av mer eller mindre sluten lövskogslund. Reservatet är därför indelat i två skötselområden vilka är utmärkta på skötselkartan.

Delområde 1

Beskrivning: Området utgörs av en liten naturskogsartad granskog med stort inslag av död ved framför allt i form av lågor. Inga spår av skogsbruk finns i området.

Mål: Granskogen ska lämnas att utvecklas fritt.

Åtgärder: Granskogen ska lämnas orörd. Inget skogsbruk ska bedrivas i området.

Delområde 2

Beskrivning: Området utgörs av mer eller mindre sluten lövskogslund.

Mål: Området ska få utvecklas till en sluten lövskogslund.

Åtgärder: Lundområdet ska skötas med återkommande röjningar av barrträd vart 5:e år.

1.2.2 Jakt

Endast jakt på älg, rådjur, hare och räv skall vara tillåten i reservatet. Reservatsföreskrifterna tillåter inte röjande för eller byggnad av passhytta eller jaktorn.

1.2.3 Skogsbrand

Naturvärdena i Realsbo är inte beroende av återkommande brand. Spontant uppkomna bränder ska därför släckas enligt gällande brandlagstiftning.

1.4 Utmärkning av reservatets gräns

Utmärkning av reservatets gräns skall utföras enligt svensk standard SIS 031522 och enligt naturvårdsverkets anvisningar.

2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Ändamålet med reservatet är också att befrämja det rörliga friluftslivet. Dispositionen av området utgår från att underlätta för besökare att ta sig fram i området och att kunna studera skogen och utnyttja dess friluftsvärden.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Information

Informationsskyltar sätts upp i reservatets nordvästra hörn, samt där vandringleden korsar reservatsgränsen.

2.2.2 Parkeringsplatser

Parkeringsyta finns vid reservatet längs Realsbovägen.

2.2.3 Vandringleder och övriga anläggningar

Den vandringsled som sträcker sig i genom reservatet kan få vara kvar. Utmärkning svarar markägaren för.

3 TILLSYN

Förvaltarens tid för tillsyn av reservatet beräknas omfatta ett dagsverke per år.

4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Allmänt

Framställning och utplacering av skyltar samt utmärkning av reservatets gräns samt årlig tillsyn bekostas av staten.

Kostnader som redovisas bygger på uppskattningar och på 1996 års prisnivå. Dagsverkskostnaden 1.700 kr avser lönekostnader, kostnad för arbetsledning m.m. Därtill kommer materialkostnader inklusive utrustning, hyror m.m.

Engångsåtgärder:

Utmärkning av reservatets gräns	
2 dv á 1.700 kr	3.400:-
Materialkostnader	5.000:-
Totalt engångsåtgärder	8.400:-

Tillsyn och underhåll:

Tillsyns- och underhållskostnader	
1 dv á 1.700 kr	1.700:-
Materialkostnad	1.700:-
Total kostnad/år	3.400:-

Åtgärder vart 5:e år:

Röjning, 4 dv á 1.700:-	8.800:-
-------------------------	---------

*****

LÄNSSTYRELSEN DALARNA REGISTRUPPGIFTER

Miljövårdsenheten

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET REALSBO DOMÄNRESERVAT

Namn:	Real sbo domänreservat
Kommun:	Hedemora
Läge:	Ca 15 km öster om Hedemora, 10 km väster om Horndal
Kartblad:	Ekonomiska kartan: 12G 6e
Koordinater:	12G 6e 18 48
Fastigheter:	Toppmossberget 1:16
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen
Markägare:	Assi Domän AB
Areal:	20 ha
Naturtyper:	Lövskog 17 ha Barrskog 3 ha
Landskapstyp:	Skogslandskap
Naturgeografisk region:	Skogslandskapet norr om Norrlandsgränsen
Skyddsmotiv:	Allmänkologiska, friluftsliv,
Skyddsföreskrifter:	Indispensabla A1-9 Indispensabla A10
Skyddsföreskrifter för produktiv skogsmark:	A4, 6, 7
Befintliga anläggningar:	-
Planerade anläggningar:	-
Skötselplan:	Föreskrifter under D.
Inventeringar:	Se källuppgifter i skötselplanen